

Æble/PæreNYT

Nr. 2 // 4. februar 2021

Håndbog for Frugt- og Bæravlere 2021

Håndbogen er afsendt med post til dem, som har tegnet abonnement. Uden abonnement kan Håndbogen bestilles på <http://www.gartnershop.dk>

Æblepæreklubben orienterer

På generalforsamlingen i ÆblePæreklubben 1. februar 2021 var der valg til bestyrelsen. Generalforsamlingen forløb som Videomøde via Teams.

I 2021 udgøres bestyrelsen af følgende:

- Jan Jager (formand)
- Niels Mortensen (næstformand)
- Boye Jensen (kasserer)
- Erik Lolle
- Mogens Hastrup
- Johan Laubjerg
- Henning Jensen
- Kim Nielsen
- Suppleant: Klaus Dalgaard
- Sekretær: Maya Bojesen

INDHOLD:

Håndbog for Frugt- og Bæravlere 2021	1
Æblepæreklubben orienterer	1
Miljøstyrelsens Autorisationssystem for brug af Bekæmpelsesmidler	1
Skema til sprøjtejournal	1
Indberetninger 2021	2

FÆLLES	2
Ny luseart i æbler	2
Mumier i Elstar	2
Skadevoldere	3
Beskæring generelt	3
Beskæring i pærer	3
Beskæring i Elstar	5

KONVENTIONELT	6
Kvælstof - gødning	6
Fosfor - gødning	6
Kalium - gødning	6

ØKOLOGI	7
OrganicXseed.dk /Den økologiske frødatabase	7
Maskinbeskæring	7
Skadevoldere	7
Gødskning	7

Miljøstyrelsens Autorisationssystem for brug af Bekæmpelsesmidler (MAB)

- Se her hvordan du benytter Miljøstyrelsens Autorisationssystem for brug af Bekæmpelsesmidler (MAB). Der ligger også Trin-for-trin vejledninger:
<https://mst.dk/kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/brugere-professionel-brug/uddannelse-og-autorisation/faa-din-autorisation/>
- Bemærk der er ændrede MAB-gebyrer pr. 1. januar 2021
[Ændrede MAB-gebyrer pr. 1. januar 2021 og nyt krav om MAB tilladelser for salg af giftige og meget giftige bekæmpelsesmidler \(mst.dk\)](#)

Skema til sprøjtejournal

- Vi oplever desværre ofte, at Landbrugsstyrelsen i forbindelse med kontrolbesøg finder fejl i sprøjtejournalen.
- Vær opmærksom på at de krav, som stilles i GAP, ikke er de samme som lovkravene.
- Ifølge lovkravene skal journalen som minimum indeholde de 7 oplysninger, som fremgår af nedenstående skema:

- Journalen skal udfyldes løbende, senest 7 dage efter hver sprøjtning. Journalen skal opbevares i minimum 3 år.

CVR-nummer:					
Dato	Identifikation af behandlet areal (fx markenr.)	Areal <u>ha</u>	Afgrøde/kultur	Pesticid (produkt navn)	Dosis pr. ha

Indberetninger 2021

- Frist for indberetning af gødningsregnskab og sprøjtejournalindberetning er den 31. marts.
- Frist for fællesskema og gødningskvote- og efterafgrødeskema den 16. april.
- I HortiAdvice tilbyder vi udarbejdelse af disse indberetninger, samt overdragelse af betalingsrettigheder. Hvis du ønsker vores hjælp til udførelse af disse opgaver, så kontakt konsulent Paw Helms på mail pahe@hortiadvise.dk, eller på mobil 20 25 64 94.
- For hjælp til sprøjtejournalindberetning kan du også kontakte konsulent Maya Bojesen på mail myb@hortiadvise.dk eller på mobil 21 71 77 57.

FÆLLES

Ny luseart i æbler

- Forskellige steder er der omtale af fund af en ny invasiv art af bladlus i æbler i Danmark.
- Vores tilgang er, at det ikke er problem, før det modsatte viser sig at være tilfældet.

Mumier i Elstar

- Det er almindeligt at se mumier i særligt Elstar. Det er frugter, som træet egentlig havde tænkt sig at "smide", men som alligevel bliver hængende. Det ses ofte på svagt ved og ved svag vækst.
- Regalis/Kudos giver mindre vækst, så mumier kan være mere udbredt i træer, hvor der er brugt Regalis/Kudos.

Skadevoldere

- Frugttrækræft: Benyt frostperioden vi har nu til at beskære de kræftmodtagelige sorter.
- Meldug: Husk at fjerne meldug-infektioner under beskæringen.
- Monilia-mumier. Det er de indtørrede klumper af frugter, der hænger i træerne. De skyldes inficerede frugter i den foregående sæson. Særligt i Ingrid Marie kan der sidde mange mumier. Pil dem derfor ned og smid dem i køregangen for at reducere smittetrykket.
- Vildt: Benyt snedækket til at se hvor vildtet færdes. Tjek f.eks. langs hegn.

Beskæring generelt

- Store grene og bundgrene: for at være sikker på, at der kommer en reaktion/brydning fra sovende øjne, skal store grene og bundgrene tages ud i god tid før træerne vågner af vinterhvilen og knopperne springer ud.
- Skal der tages store grene ud, eller skal højden på træerne reduceres, er det nu, hvis der er mange blomsterknopper. Fjern dernæst meget svage/nedhængende grene og svagt ved med mange blomsterknopper
- Når det gælder beskæringsprincipperne, går udviklingen generelt i retning af at bevare opret/vital vækst. Opadgående grene er mere vitale og frugterne bliver større end på nedhængende grene.

Beskæring i pærer

- Et gennemgående element ved beskæringen i pærer er, at der lægges vægt på at stimulere til vitalitet og opadgående vækst.
- På sidegrenene laves safttrækker i enden af grenene for at lede væksten ud i enden af grenen og for at stimulere til vitalitet. En saftstrækker laves ved at klippe endeskuddet tilbage til 5-15 cm.
- På årsskud, som udgår fra midtstammen, klippes endeknoppen væk. Så er man sikker på, der ikke dannes frugt yderst, som tynger skuddet ned. Samtidig afstives skuddet.
- I Clara Frijs kan man som tommelfingerregel gå ud fra, at træer i fuld bæring og med almindeligt vækstniveau, kan bære 1 frugt pr. cm der er imellem træerne. Det vil sige, at Clara Frijs på 1 meters planteafstand kan bære ca. 100 frugter/træ. Med 2-3 frugter pr knop behøver der ikke være mere end omkring 50 blomsterknopper pr træ.
- Kun hvis der er mange blomsterknopper klippes de gamle/svage sporer væk.

Se illustrationerne på næste side

Beskæring i Clara Frijs januar 2021:

- Opadgående vækst bevares.
- Der laves en safttrækker (rød cirkel) i enden af grenene for at lede væksten ud i enden af grenen og for at stimulere til vitalitet.
- Der laves også safttrækker i topskuddet.
- På årsskud klippes spidsen af (gule cirkler). Bemærk tydelige/stærke bladknopper på årsskuddene.

Ubeskåret Clara Frijs januar 2021:

- Sæsonen 2019 er dannet oprette årsskud med stærke bladknopper.
- I 2020 er der dannet mange blomsterknopper på disse skud.
- I 2021 bliver det til gode frugtbærende grene.

Beskæring i Lucas januar 2021:

- Spidsen klippes af årsskud (gul cirkel) for at undgå, at der dannes frugt yderst, som tynger skuddet ned. Samtidig afstives skuddet, når spidsen klippes væk.
- Når der tages grene ud, skæres tilbage på stap. En "knude" af sammenfiltrede skud er dog skåret helt væk med et lodret snit på stammen.

Ubeskåret Lucas januar 2021:

- Her resultat af at spidsen ikke er klippet væk, da grenen var et årsskud.
- Grenen er for svag/nedhængende og der kan ikke bygges videre på grenen.

Beskæring i Elstar

- Nedhængende/svage grene er ikke optimale.
- Hvis det er nødvendigt at bevare grenen, er det afgørende at lave safttrækker.

- Mere vitale grene er at foretrække.
- På flerårige grene klippes årsskuddet i enden tilbage til safttrækker.

KONVENTIONELT

Kvælstof - gødning

Sørg for at få kvælstof ud tidligt. I 2020 oplevede vi en lang tør periode i foråret, og de steder, hvor gødningen ikke blev udbragt rettidigt, blev næringen for sent tilgængeligt for træerne.

Mængde:

Vejledning (mængder er koncentreret i rækken):

Æbler: 30-35 kg N pr. ha

Pærer: 40-50 kg N pr. ha

Produkter

Om foråret er den ideelle fordeling af kvælstof som 50% nitrat (NO_3^-) og 50% ammonium (NH_4^+). Denne fordeling opnås eksempelvis med følgende produkter:

Produkt	Total N	Nitrat	Ammonium
Kalkammon-salpeter (KAS)	27%	13,7 %	13,3%
14-3-15 (klorfattig)	14%	5,7%	8,3%

Fosfor - gødningFosfortal (Pt):

Optimalt 4-6

Mængde:

Tommelfingerregel: Omkring 25 kg P pr. ha (bredspreddt!) fører til en stigning i Pt på 1 enhed. Hvis ingen jordanalyser/gødningsplan, gå ud fra 10-20 kg P pr. ha (koncentreret i rækken).

Kalium - gødningKaliumtal (Kt):

Optimalt 20-30. Hvilken ende af intervallet, som bør tilstræbes, afhænger af æbler/pære, jordtype, sort m.m.

Mængde:

Tommelfingerregel: Omkring 25 kg pr. ha (bredspreddt!) fører til en stigning i Kt på 1 enhed.

Forudsat at indholdet af kalium i jorden er passende således at der blot skal suppleres for at holde niveauet ved lige, kan følgende bruges som rettesnor:

Clara Frijs med mange knopper: 100-125 kg K pr ha (koncentreret i rækken).

Småfaldne æblesorter i god bæring og mange knopper: ca 100 kg K pr ha (koncentreret i rækken).

Storfrugtede sorter (Gråsten, Aroma, Jonagored, Bellida, Lucas): 80-100 kg K pr ha (koncentreret i rækken).

Forslag til produkter:

Produkt	Kalium	Magnesium	
Patentkali	25%	6%	
Svovlsur kali	41,5 %	0	Ved Mg-tal over 15

Kaliumklorid anbefales generelt ikke på grund af indholdet af klorid, idet der er fare for, at andelen af klorid ikke når at blive vasket ud inden træernes rodaktivitet begynder.

ØKOLOGI

OrganicXseed.dk /Den økologiske frødatabase

HortiAdvice hjælper gerne både med at bestille træer på databasen og med evt. ansøgning om dispensation.

Henvendelse: Hanne Lindhard: e-mail: hlp@hortiadvise.dk

Maskinbeskæring

Mange økologer bruger maskinbeskæring. Trenden er den samme i Tyskland. Her er der også en større andel af økologiske bedrifter end af konventionelle bedrifter, som bruger maskinbeskæring.

Hvis man påtænker at starte maskinbeskæring er det nu, formningen af træerne skal gøres. Hvis det kan foretages i en periode med frost eller en længere periode med tørt vejr er det en fordel af hensyn til at undgå infektioner af frugttrækræft. Ved start i ældre træer starter man med rundsav. Bredden af træerne skal være ca. 35 cm ved basis og 25-30 cm i toppen på hver side af træer så den totale træbredde bliver 70 cm i bund og 55 cm i top

Hvis maskinbeskæring allerede er etableret, er det tiden i februar at beskære toppen, samt tage 2-3 større grene ud per træ, hvis træerne er blevet for tætte. Fjernelse af større grene skal gøres hvert 2. eller 3. år.

Tidspunktet for hoved maskinbeskæringstidspunktet er lige før blomstring i Danmark.

Hvis man har svagtvoksende træer, kan beskæring om vinteren foretrækkes. Så bliver der kraftigere genvækst.

Hvis man har kraftigt voksende træer, skal de typisk beskæres både før blomstring og før høst. En beskæring før høst reducerer vækst og giver lys ind til frugterne.

Skadevoldere

Frugttrækræft: Benyt frostperioden vi har nu til at beskære de kræftmodtagelige sorter. Eller vent til sidst, lige inden blomstring. Her er det normalt varmere og kræftsår heles hurtigere,

Meldug: Husk at fjerne meldug-infektioner under beskæringen.

Monilia-mumier. Det er de indtørrede klumper af frugter, der hænger i træerne. De skyldes inficerede frugter i den foregående sæson. Særligt i Ingrid Marie kan der sidde mange mumier. Pil dem derfor ned og smid dem i køregangen for at reducere smittetrykket.

Vildt: Benyt snedækket til at se hvor vildtet færdes. Tjek f.eks. langs hegn.

Gødskning

Kør fast gødning ud så tidligt som muligt. Hvis der kommer en tør periode i foråret bliver næringen for sent tilgængeligt for træerne. Tilfør gødningen i trærækken.

Giv æbler ca. 30 kg N og 80 kg K. Giv pærer ca. 40 kg N og 100 kg K.

Økokataloget: Gødninger tilladt til økologisk produktion findes her: <https://oko-godning.dk/56-org-handelsgodning>

Maya Bojesen

Tlf. 21 71 77 57

myb@hortiadvise.dk**Hanne Lindhard Pedersen**

Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47

hlp@hortiadvise.dk